

Т.Л. Подкупко
О.О. Уварова
М.М. Кулачинський
О.О. Сікорська

**Збірник тестових завдань
з «Історії України та української культури»**

(для студентів
медичного, стоматологічного, фармацевтичного факультетів ОНМедУ)

Одеса

2022

УДК 94(477)(076)+930.859(477)

Автори: Т. Л. Подкупко, О.О. Уварова, М.М. Кулачинський, О.О. Сікорська

Рецензент: доцент кафедри історії України
Одеського національного університету
імені І.І. Мечникова,
к.і.н., доцент Полторак В.М.

Затверджено на засіданні кафедри суспільних наук Одеського національного медичного університету. Протокол № 7 від 20.12.2021 р.

Подкупко Т.Л., Уварова О.О., Кулачинський М.М., Сікорська О.О. **Збірник тестових завдань з «Історії України та української культури»**. Одеса, 2022. 71 с.

Збірник тестових завдань підготовлено співробітниками кафедри суспільних наук Одеського національного медичного університету для активації знань студентів під час семінарських занять, для самостійної роботи та самоконтролю. Тести розташовані за тематико-хронологічною послідовністю. Розраховані для студентів першого курсу медичного, стоматологічного, фармацевтичного факультетів. Рекомендовано викладачам, студентам, всім хто цікавиться історією та культурою України.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Збірник тестових завдань підготовлено співробітниками кафедри суспільних наук Одеського національного медичного університету для активації знань студентів під час семінарських занять, для самостійної роботи та самоконтролю.

Вивчення процесів, які відбувалися в українській історії, має надзвичайно важливе значення для формування у студентів наукового світогляду, високих моральних якостей, підвищення загальнокультурного рівня, освоєння національних і загальнолюдських цінностей.

Курс «Історія України та української культури» включає в себе двадцять одну тему. Залежно від факультету ОНМедУ, зазначені теми вивчаються на аудиторних заняттях: лекціях, семінарах, або позааудиторно – СРС (самостійна робота студента). Обравши необхідну тему, можна підготуватись до відповідного заняття, відпрацювання пропущених тем, або перевірити свої знання.

Завдяки вивченню дисципліни студенти отримують цілісне уявлення про культурно-історичні надбання українського етносу.

Тести розташовані за тематико-хронологічною послідовністю.

Розраховані для студентів першого курсу медичного, стоматологічного, фармацевтичного факультетів. Рекомендовано викладачам, студентам, всім хто цікавиться історією та культурою України.

Автори

Тематичний зміст навчальної дисципліни
«Історія України та української культури»

- Тема 1.** Історія як наука. Культура – об’єкт наукового дослідження.
- Тема 2.** Розвиток людства на території сучасної України у найдавніші часи.
- Тема 3.** Антична культура на теренах Північного Причорномор’я.
- Тема 4.** Київська Русь.
- Тема 5.** Галицько-Волинська держава.
- Тема 6.** Українські землі наприкінці XIV - першій половині XVII ст. Козаччина як культурне явище.
- Тема 7.** Українська Козацько-Гетьманська держава (середина XVII - XVIII ст.) Українське бароко.
- Тема 8.** Українські землі у складі Російської імперії. Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII - поч. XX ст.).
- Тема 9.** Українські землі у складі Австро-Угорської імперії.
- Тема 10.** Визвольні змагання 1914 – 1920-ті рр.
- Тема 11.** Україна у міжвоєнні роки (1920-1930-ті рр.)
- Тема 12.** Україна під час другої світової війни (1939-1945).
- Тема 13.** Україна наприкінці 1940-х – на початку 1980 –х рр.
- Тема 14.** Національно-державне відродження України (кінець 80-х років XX – початок XXI ст.)
- Тема 15.** Культура України XX – початку XXI століття.
- Тема 16.** Культура української діаспори.
- Тема 17.** Український менталітет.
- Тема 18.** Українські народні знання, світоглядні уявлення, вірування.
- Тема 19.** Система традиційних взаємин та поведінки в українському суспільстві. Сімейна обрядовість українців.
- Тема 20.** Традиційне господарство і матеріальна культура українців. Вираз ментальності та етнопсихології в народній матеріальній культурі.
- Тема 21.** Календарні звичаї українського народу.

ТЕМА 1.

Історія як наука. Культура – об'єкт наукового дослідження.

1. Історія як наука вивчає:

- а) події минулого
- б) лише особливості розвитку людства
- в) минуле українського народу
- г) державні періоди різних країн

2. Хронологічні межі це:

- а) певний період з початковими і завершальними датами
- б) дата написання хроніки
- в) час існування держави
- г) зворотній відлік часу

3. Первісне значення поняття «культура»:

- а) ступінь майстерності в будь-якій галузі
- б) обробка землі
- в) вироблення правил поведінки
- г) сукупність матеріальних і духовних цінностей

4. Універсальна історично перша форма культури:

- а) міф
- б) молитва
- в) билина
- г) літопис

5. Термін «культура» вперше застосовано у праці:

- а) Г. Гегеля
- б) Марка Порція Катона
- в) Т. Шевченко
- г) Аристотеля

6. Хто вперше використав термін «культура» по відношенню до людського розуму, духу

- а) Платон
- б) Цицерон
- в) Цезар
- г) Кант

7. У сучасному значенні слово культура стало вживатися у XVII ст. і як самостійне воно вперше з'явилося в працях:

- а) Самуеля фон Пуфендорфа
- б) Іоганна Готфрида Гердера
- в) Іммануїла Канта

г) Леслі Уайта

8. До матеріальної культури належать:

- а) матеріальні блага, засоби їх виробництва
- б) сукупність людських знань
- в) наука, право, мистецтво, мораль тощо
- г) народні промисли, музика

9. До духовної культури належать

- а) народні промисли
- б) житлобудування, харчування, одяг, засоби пересування
- в) пізнання, моральність, виховання, форми суспільної свідомості
- г) мистецтво, засоби зв'язку, посуд

10. Хто з вчених дивиться на життя людини через призму двох основних, за його думкою, інстинктів – сексуального (інстинкт Еросу чи продовження роду) і руйнівного (інстинкт Танатоса або смерті)

- а) Юнг
- б) Фрейд
- в) Ніцше
- г) Хейзінга

11. Вчення про ноосферу створив

- а) В.Освальд
- б) Ж.-Ж.Руссо
- в) К.Маркс
- г) В.І.Вернадський

12. Якою функцією культура розглядається як система цінностей

- а) семіотичною
- б) регулятивною
- в) гносеологічною
- г) аксіологічною

13. Розвиток культури з розвитком живого організму порівнював

- а) Х.Ортега-і-Гассет
- б) З.Фрейд
- в) Й.Хейзінга
- г) О.Шпенглер

14. Хто ввів поняття «архетип» колективного несвідомого

- а) К.-Г.Юнг
- б) З.Фрейд
- в) А.Камю
- г) А.Тойнбі

15. Філософ, який створив концепцію «Осьового часу»:

- а) К. Ясперс
- б) В.Ф. Гегель
- в) Ф. Ніцше
- г) О.Шпенглера

16. Кому з мислителів ХХ століття належить наступний вислів: «Культура виникає в грі, як гра»?

- а) О. Шпенглера
- б) А. Тойнбі
- в) М. Бердяєву
- г) К. Яс персу

17. Хто з представників української культурологічної думки висунув цілісну концепцію історії української культури, яка базувалася на тезах самобутності і самостійності української культури

- а) М. Грушевський
- б) А. Шептицький
- в) В. Овсійчук
- г) Г.Сковорода

18. В якому сенсі використовується в науковій літературі поняття «друга природа»?

- а) культура
- б) техніка
- в) освіта
- г) мистецтво

19. Різновидом культури, що свідомо орієнтує свої культурні цінності на узагальненого споживача є

- а) масова культура
- б) елітарна культура
- в) народна культура
- г) етнічна культура

20. Формулою елітарного мистецтва є

- а) «мистецтво для мистецтва»
- б) «мистецтво для народу»
- в) «мистецтво для всіх»
- г) «мистецтво для мас»

ТЕМА 2.

Розвиток людства на території сучасної України у найдавніші часи.

1. Позначте поняття, що характеризує сукупність археологічних пам'яток, які належать до одного часу, певної території та мають певні особливості:
 - а) археологічна культура
 - б) історичні джерела
 - в) історія
 - г) палеоліт

2. Стародавня історія України охоплює період:
 - а) від часу заселення українських земель людиною – до IX ст.
 - б) від часу заселення українських земель людиною – до VII ст.
 - в) від II тис. до н.е. – до VII ст. н.е.
 - г) II тис. до н.е. – I тис. н.е.

3. Палеолітична Венера це:
 - а) давньогрецька скульптура жінки з витонченими рисами;
 - б) стилізоване скульптурне зображення жінки в культурі первісного суспільства;
 - в) міфологічна богиня кохання
 - г) стилізоване зображення жінки в культурі Київської Русі

4. Користуватися вогнем почали в
 - а) палеоліті
 - б) мезоліті
 - в) неоліті
 - г) енеоліті

5. Поховальна споруда, яка складена з великих кам'яних блоків у кам'яному віці - це
 - а) менгір
 - б) дольмен
 - в) мавзолей
 - г) кромлех

6. Лук і стріли винайдено в епоху
 - а) неоліту
 - б) бронзи
 - в) палеоліту
 - г) мезоліту

7. Етап кам'яного віку, який вважається часом революційного переходу від привласнюючого господарства до відтворюючого
 - а) неоліт

- б) палеоліт
- в) мезоліт
- г) енеоліт

8. Приручення тварин почалося в

- а) мезоліті
- б) палеоліті
- в) залізний вік
- г) мідний вік

9. Парна сім'я виникає в

- а) неоліті
- б) енеоліті
- в) епоху бронзи
- г) залізний вік

10. Віра в рослину чи тварину як пращура роду називається

- а) тотемізм
- б) політеїзм
- в) фетишизм
- г) абсурдизм

11. Віра в надприродну силу матеріальних предметів

- а) магія
- б) фетишизм
- в) анімізм
- г) язичництво

12. Анімізм це:

- а) віра в надприродні властивості матеріальних речей;
- б) віра в існування родинного зв'язку між групою людей і певним видом рослин чи тварин;
- в) віра в існування душ та духів
- г) віра у святого Духа

13. Скіфський мистецький стиль, який характеризується поєднанням рослинного орнаменту, зоо- та антропоморфних елементів, називається

- а) інкрустаційний
- б) звіриний
- в) коринфський
- г) доричний

14. До мегалітичних споруд не належить

- а) менгір
- б) дольмен

- в) петрогліф
- г) кромлех

15. Синкретизм – це

- а) віра в тварину як пращура роду
- б) можливість магічними діями вплинути на природу
- в) нероздільність господарських занять, мистецтва, суспільного життя у свідомості людей
- г) найдавніші малюнки у вигляді відбитків рук на стінах печер

16. Зображення людей і тварин на камені – це

- а) менгір
- б) дольмен
- в) петрогліф
- г) гравюра

17. «Звіриний стиль» характерний для мистецтва

- а) кіммерійців
- б) сарматів
- в) трипільської культури
- г) скіфів

18. Золоту пектораль знайдено в кургані Товста могила на

- а) Дніпропетровщині
- б) Київщині
- в) Одещині
- г) Чернігівщині

19. Для якої давньої культури характерно спорудження будинків по колу, а в центрі – стайні для тварин

- а) трипільської
- б) скіфської
- в) античних колоній
- г) кіммерійської

20. Основним будівельним матеріалом трипільців було

- а) камінь
- б) дерево й камінь
- в) дерево й глина
- г) глина й кістки тварин

ТЕМА 3.

Антична культура на теренах Північного Причорномор'я.

1. Антична культура – це культура:
 - а) Стародавнього Риму
 - б) Стародавньої Греції
 - в) Стародавніх Греції та Риму
 - г) Стародавніх східних цивілізацій

2. Поліс - це:
 - а) місто-держава
 - б) імперський устрій
 - в) монархічне правління
 - г) агони

3. Народне зібрання, а згодом і назва місця проведення зборів і ритуальних свят:
 - а) агора
 - б) периптер
 - в) акрополь
 - г) хора

4. Частина античного міста, де зосереджувались господарські функції:
 - а) хора
 - б) акрополь
 - в) ордер
 - г) темменос

5. Колони у вигляді чоловічих статуй називаються:
 - а) каріатиди
 - б) атланти
 - в) куроси
 - г) кори

6. Одне з міст античних колоній Північного Причорномор'я, яке було розташоване біля сучасного міста Севастополя
 - д) Ольвія
 - е) Тіра
 - ж) Херсонес
 - з) Пантікапей

7. Який сучасник «Великої грецької колонізації», стверджував, що греки обсіли Чорне море, «неначе жаби ставок»:
 - а) Аристотель
 - б) Сократ

- в) Геродот
- г) Платон

8. Відносно певних полісів на теренах Північного Причорномор'я Мілет та Гераклея Понтійська були:

- а) метрополіями
- б) колоніями
- в) агорами
- г) еклесіастеріями

9. Назва «Ольвія» в перекладі означає:

- а) щаслива
- б) багата
- в) перша
- г) найкраща

10. Назва античного поліса Тіра походить від:

- а) грецького слова «тираннос», що означає диктатор
- б) грецької назви скіфів
- в) грецької назви кіммерійців
- г) грецької назви р. Дністер

11. Неподалік якого сучасного українського міста розташовані залишки Ольвії:

- а) Миколаїв
- б) Одеса
- в) Херсон
- г) Запоріжжя

12. Керкінітида знаходилася на місці:

- а) Одеси
- б) Миколаєва
- в) Євпаторії
- г) Феодосії

13. Спортивні школи древньої Греції:

- а) гімнасії
- б) палестри
- в) пропілеї
- г) базиліки

14. Олімпійські ігри відбувалися на честь бога

- а) Діоніса
- б) Аполона
- в) Зевса

г) Гефеста

15. Одиночна скульптура оголеного юнака, на устах якого завжди посмішка, в античній Греції:

- а) дискобол
- б) курос
- в) теос
- г) софіст

16. Агоністика – це:

- а) калокагатія
- б) змагальність
- в) колонізація
- г) стоїцизм

17. Політеїзм - це:

- а) віра в одного Бога
- б) віра в декількох Богів
- в) заперечення існування Богів
- г) віра в надприродні властивості матеріальних речей

18. Всі ролі в античному театрі виконували:

- а) чоловіки
- б) жінки
- в) чоловіки і жінки
- г) діти

19. Повноправними громадянами античного міста поліса, які мали політичні та громадянські права, були:

- а) раби
- б) жінки
- в) чужоземці
- г) чоловіки віком від 25 років

20. Початок нового року понтійські елліни відзначали:

- а) в середині липня
- б) у грудні
- в) на початку січня
- г) в середині вересня

ТЕМА 4.
Київська Русь.

1. До прийняття християнства більша частина мешканців Київської Русі сповідувала:
 - а) буддизм
 - б) язичництво
 - в) іудаїзм
 - г) іслам

2. «Устави» та «уроки», що упорядкували виплати державі було впроваджено за княжіння:
 - а) Ігоря
 - б) Ольги
 - в) Святослава
 - г) Володимира

3. Коли було державно запроваджено християнство в Київській Русі?
 - а) 862 р.
 - б) 882 р.
 - в) 912 р.
 - г) 988 р.

4. Визначте, в якому році відбулося урочисте відкриття Десятинної церкви:
 - а) 980 р.
 - б) 986 р.
 - в) 989 р.
 - г) 996 р.

5. Який святий на Русі вважався заступником медицини і лікарів:
 - а) Миколай
 - б) Пантелеймон
 - в) Михаїл
 - г) Андрій

6. В якому році князь Ярослав Мудрий став одноосібним володарем Київської Русі:
 - а) 1015 р.
 - б) 1019 р.
 - в) 1026 р.
 - г) 1036 р.

7. У якій пам'ятці давньоруської літератури відображено події всесвітньої історії, а також походження Русі й історію розвитку давньоруської держави?
 - а) «Слово про закон і благодать»

- б) „Повчання дітям»
- в) «Повість минулих літ»
- г) «Руська Правда»

8. Хто склав перший кодекс законів Київської Русі і як він називався:

- а) «Повість временних літ» – чернець Нестор
- б) «Руська Правда» – князь Ярослав
- в) «Слово про закон і благодать» – митрополит Іларіон
- г) Києво-Печерський «Патерик»

9. Відомий лікар XI століття Печерського монастиря

- а) Алімпій
- б) Агапіт
- в) Феодосій
- г) Нестор

10. Українські землі звільнилися від ярма монголо-татарських орд після битви:

- а) на Куликовому полі
- б) на річці Сині води
- в) під Грюнвальдом
- г) на Калці

11. Сутність політичної роздробленості Київської Русі полягала в

- а) зміні унітарної монархії монархією федеративною
- б) занепаді країни в умовах безперервних князівських міжусобиць
- в) цілковитій руйнації єдиної держави, розпаді внутрішніх зв'язків
- г) утраті державної незалежності та заміні загальноруського законодавства удільним

12. Вкажіть рік найдавнішої згадки у Київському літописі назви «Україна»:

- а) 1087 р.
- б) 1097 р.
- в) 1187 р.
- г) 1197 р.

13. Монголо-татари захопили Київ у:

- а) 1238 р.
- б) 1240 р.
- в) 1242 р.
- г) 1380 р.

14. З'ясуйте назву книги, яку Анна Ярославна привезла до Парижа і на якій французькі королі складали присягу, вступаючи на престол:

- а) Остромирове Євангеліє

- б) Трірський псалтир
- в) Реймське Євангеліє
- г) Біблія

15. Хто з правителів Київської Русі намагався створити державний язичницький пантеон?

- а) Володимир Мономах
- б) Володимир Святославович
- в) Ярослав Мудрий
- г) Святослав Ігоревич

16. Русь прийняла християнство від:

- а) Литви
- б) Польщі
- в) Візантії
- г) Вірменії

17. На розвиток культури Київської Русі значний вплив мала культура:

- а) Італії
- б) Візантії
- в) Китаю
- г) Польщі

18. Центрами літописання в Київській Русі були:

- а) вотчини знатних бояр
- б) монастирі
- в) погости
- г) князівські хорони

19. Першу бібліотеку на Русі та архів для збереження важливих документів заснував:

- а) Феодосій Печерський
- б) Володимир Мономах
- в) Митрополит Іларіон
- г) Ярослав Мудрий

20. Найдавніша з перелічених пам'ятка писемності:

- а) Іпатіївський літопис
- б) Повість минулих літ
- в) Галицько-Волинський літопис
- г) Львівський літопис

ТЕМА 5.
Галицько-Волинська держава.

1. Яке князівство стало спадкоємцем і правонаступником Київської Русі?
 - а) Полоцьке
 - б) Новгород-Сіверське
 - в) Чернігівське
 - г) Галицько-Волинське

2. Галицько-Волинська держава утворилась в:
 - а) 988 р.
 - б) 1054 р.
 - в) 1199 р.
 - г) 1205 р.

3. Монголо-татари захопили Київ у:
 - а) 1238 р.
 - б) 1240 р.
 - в) 1242 р.
 - г) 1380 р.

4. Українські землі звільнилися від ярма монголо-татарських орд після битви:
 - а) на Куликовому полі
 - б) на річці Сині води
 - в) під Грюнвальдом
 - г) на Калці

5. Оберіть князя, який утворив у 1199 р. Галицько-Волинське князівство:
 - а) Данило Романович
 - б) Ярослав Осмомисл
 - в) Володимир Ярославич
 - г) Роман Мстиславич

6. Місто Львів було засновано князем:
 - а) Романом Мстиславовичем
 - б) Данилом Романовичем
 - в) Левом Даниловичем
 - г) Володимир Василькович

7. В якому році Данило Галицький переміг у Ярославській битві:
 - а) 1239 р.
 - б) 1241 р.
 - в) 1245 р.
 - г) 1250 р.

8. Князя Данила Галицького було короновано в Дорогочині у:

- а) 1245 р.
- б) 1253 р.
- в) 1258 р.
- г) 1260 р.

9. Позначте ім'я князя Галицько-Волинської держави, про якого літописець залишив такі слова: «Книжник великий і філософ, якого не було перед цим у цілій землі й по ньому не буде»:

- а) Данило Романович
- б) Лев Данилович
- в) Володимир Василькович
- г) Юрій Левович

10. Як «король Руський, Великий князь Київський, Володимиро-Волинський, Галицький, Луцький, Дорогочинський» підписувався:

- а) Юрій I
- б) Андрій Юрійович
- в) Юрій II
- г) Лев Данилович

11. Останній князь Галицько-Волинської держави, мазовецький князь Болеслав Тройденевич посів галицький стіл під іменем:

- а) Юрія I
- б) Юрія II
- в) Андрія II
- г) Данила

12. Підозрювався у намаганнях запровадити у Галичині католицизм та потуранні чужоземцям і був отруєний боярами князь:

- а) Данило Галицький
- б) Юрій I
- в) Юрій II
- г) Василько Романович

13. Коли польський король Казимир III уперше спробував захопити Львів?

- а) 1315 р.
- б) 1323 р.
- в) 1340 р.
- г) 1349 р.

14. У 1387 р. землі Галичини потрапили під владу:

- а) королівства Польського
- б) Великого князівства Литовського
- в) Угорського королівства

г) Великого князівства Литовського та Угорського королівства

15. Визначте, який волинський князь мав при своєму дворі книгописну майстерню

- а) Василько Романович
- б) Данило Романович
- в) Лев Данилович
- г) Володимир Василькович

16. Хто здійснив поїздку до Золотої Орди, де добився від хана Батия підтвердження своїх прав на Волинь і Галичину:

- а) Василько Романович
- б) Данило Романович
- в) Лев Данилович
- г) Володимир Василькович

17. Столицею свого князівства зробив Львів:

- а) Роман Мстиславич
- б) Данило Романович
- в) Лев Данилович
- г) Володимир Василькович

18. брав участь у битві з монголами на річці Калка 1223 р.

- а) Василько Романович
- б) Данило Романович
- в) Володимир Василькович
- г) Лев Данилович

19. Заснував місто Холм:

- а) Василько Романович
- б) Данило Романович
- в) Володимир Василькович
- г) Лев Данилович

20. Оберіть причину занепаду Галицько-Волинської держави:

- а) союз з європейськими державами, антикнязівська опозиція бояр
- б) припинення династії романовичів, втручання іноземних держав
- в) об'єднання з Польщею
- г) війна з тевтонськими рицарями

ТЕМА 6.

Українські землі наприкінці XIV - першій половині XVII ст. Козаччина як культурне явище.

1. Кревську унію між Литвою і Польщею укладено в:
 - а) 1385 р.
 - б) 1413 р.
 - в) 1569 р.
 - г) 1596 р.

3. Люблінська унія була укладена:
 - а) 1513 р.
 - б) 1569 р.
 - в) 1586 р.
 - г) 1596 р.

4. Люблінська унія це -
 - а) угода між Польщею та Литвою про шлюб Ягайла і Ядвиги
 - б) угода між Ягайлом і Вітовтом про зверхність та привілеї.
 - в) угода про утворення греко-католицької церкви.
 - г) угода про утворення Речі Посполитої

5. Внаслідок Люблінської унії українські землі Подніпров'я (Волинь, Київщина, Брацлавщина, а також Підляшшя потрапили до складу:
 - а) Польщі
 - б) Литви
 - в) Московського царства
 - г) Угорського королівства

6. У якому році утворилася Річ Посполита?
 - а) 1380 р.
 - б) 1569 р.
 - в) 1648 р.
 - г) 1649 р.

7. До складу якої держави увійшла східна частина Закарпаття після 1526 р.?
 - а) Османська імперія
 - б) Молдавського князівства
 - в) Володіння австрійських Габсбургів
 - г) Трансільванського (Семигородського) князівства

8. Перша згадка про українських козаків датована:
 - а) 1453
 - б) 1475

- в) 1489
- г) 1556

9. Вважають, що Запорозька Січ була заснована:

- а) Сеньком Полозовичем
- б) Прецславом Лянцкоронським
- в) Дмитром Вишневецьким
- г) Богданом Хмельницьким

10. За устроєм Запорізька Січ – це:

- а) Конституційна монархія
- б) Диктатура
- в) Самодержавна монархія
- г) Республіка

11. Фортеця, збудована на Дніпрі французьким інженером Г. Де Бопланом для того, щоб польський гарнізон міг швидко придушувати повстання, що розпочиналися з Запорожжя, була названа:

- а) Кодак
- б) Трахтемирів
- в) Харків
- г) Святої Єлисавети

12. Братства – це:

- а) всестанові, загальнонаціональні організації в Україні, які створювалися навколо церкви з метою захисту релігійних, політичних, національних і культурних прав українців
- б) навчальний заклад
- в) адміністративні одиниці, на які ділилася територія Запорізької Сечі
- г) орган правління Речі Посполитої

13. До Київського братства невдовзі після його створення вступив:

- а) митрополит Київський з усіма єпископами та чернецтвом
- б) гетьман П.Сагайдачний з усім Кошем Запорозьким
- в) князь К. Острозький з усією православною шляхтою
- г) жоден, згаданий у трьох попередніх варіантах, не вступив

14. Важливою подією в середині XV ст. була поява книгодрукування. Перша слов'янська книга, що була видана у Венеції (1483 р.), надрукована

- а) латиною
- б) грецькою мовою
- в) кирилицею
- г) глаголицею

15. Перша друкарня в Україні була відкрита Іваном Федоровим у

- а) у місті Києві
- б) у місті Львові
- в) у місті Острозі
- г) у місті Чернігові

16. Полемічна література

- а) фіксувала суперечки між православними й уніатами
- б) містила розповіді на Біблійні сюжети, не визнані церквою
- в) відбивала суперечки між князями
- г) утверджувала польське панування в Україні

17. Хто відкрив у своєму маєтку перший православний колегіум

- а) П.Могила
- б) І.Мазепа
- в) Митрополит Іларіон
- г) К.Острозький

18. Найвідоміший православний письменник-полеміст, монах

- а) Петро Могила
- б) Іпатій Потій
- в) Іван Вишенський
- г) Петро Скарга

19. Вертеп – це

- а) братська школа
- б) перший лікувальний заклад
- в) ляльковий театр
- г) вищий навчальний заклад

20. Через велику роль козацтва у соціальному, економічному та політичному житті, судячи за зарубіжними документами XVI-XVIII ст., Україну називали:

- а) «країною козаків»
- б) «країною січовою»
- в) «Хмельницькою державою»
- г) «країною лицарів запорізьких»

ТЕМА 7.

Українська Козацько-Гетьманська держава (середина XVII - XVIII ст.) Українське бароко.

1. Який період в українській історії має назву «Десятиліття золотого спокою»:
 - а) період, коли на чолі України стояв Б.Хмельницький
 - б) доба правління польського короля Яна II Казимира
 - в) період, коли Київську митрополію очолював Петро Могила
 - г) доба від придушення козацьких повстань 30-х рр. XVII ст. до початку національно-визвольної війни

2. Визвольну війну 1648-1657 український народ вів проти:
 - а) Швеції
 - б) Московської держави
 - в) Польщі
 - г) Литви

3. *Хто був союзником Богдана Хмельницького у 1648 р.:*
 - а) Московія
 - б) Річ Посполита
 - в) Кримське ханство
 - г) Швеція

4. Якою кількістю козаків обмежувався реєстр за умовами Зборівської угоди?
 - а) 25 тис. осіб
 - б) 30 тис. осіб
 - в) 35 тис. осіб
 - г) 40 тис. осіб

5. Переяславська Рада відбулась:
 - а) 1654 р.
 - б) 1653 р.
 - в) 1651 р.
 - г) 1648 р.

6. Гадяцький договір між Річчю Посполитою та Україною був укладений:
 - а) 1654 р.
 - б) 1658 р.
 - в) 1660 р.
 - г) 1696 р.

7. На «чорній раді» біля Ніжина в 1663 р. гетьманом Лівобережжя було обрано:
 - а) Якіма Сомка

- б) Василя Золотаренка
- в) Івана Брюховецького
- г) Пилипа Орлика

8. Андрусівське перемир'я юридично оформило:

- а) приєднання України до Московського царства
- б) поділ України на польську – Правобережну та московську – лівобережну
- в) повернення всіх земель України, крім Чернігівщини та Запоріжжя, під владу польського короля
- г) незалежність України

9. Яку назву мала угода, укладена в 1686 р. між Річчю Посполитою та Московською державою?

- а) Андрусівське перемир'я
- б) Бахчисарайський договір
- в) «Вічний мир»
- г) Бучацький договір

10. Правління якого гетьмана розпочалося із підписання Коломацьких статей?

- а) І.Самойловича
- б) І.Мазепи
- в) І.Скоропадського
- г) Д.Апостола

11. Царські війська за наказом Петра I зруйнували Запорозьку Січ у:

- а) 1708 р.
- б) 1709 р.
- в) 1710 р.
- г) 1711 р.

12. “Пакти й конституції законів і вольностей війська Запорозького”:

- а) діяли в Україні у 1710 – 1742 рр.
- б) ніколи не діяли
- в) діяли в Україні у 1710 – 1711 рр.
- г) діяли в Україні у 1709 – 1721 рр.

13. Малоросійська колегія, створена Петром I, управляла Гетьманщиною в:

- а) 1709 – 1722 рр.
- б) 1722 – 1727 рр.
- в) 1727 – 1730 рр.
- г) 1727 – 1734 рр.

14. Кого було обрано гетьманом Лівобережної України в 1727 р. ?

- а) І.Скоропадського

- б) П.Полуботка
- в) П.Орлика
- г) Д.Апостола

15. Останнім гетьманом України був:

- а) Данило Апостол
- б) Іван Скоропадський
- в) Іван Мазепа
- г) Кирило Розумовський

16. Коли було ліквідовано інститут гетьманства в Україні:

- а) 1783 р.
- б) 1775 р.
- в) 1764 р.
- г) 1762 р.

17. Малоросійська колегія, створена Катериною II, управляла Україною:

- а) 1722 – 1727 рр.
- б) 1762 – 1775 рр.
- в) 1764 – 1786 рр.
- г) 1787 – 1791 рр.

18. Нова Січ за указом Катерини II була зруйнована у:

- а) 1775 р.
- б) 1783 р.
- в) 1794 р.
- г) 1795 р.

19. «Рішительні пункти» було прийнято за гетьманства:

- а) Б.Хмельницького
- б) І.Мазепи
- в) Д.Апостола
- г) К.Розумовського

20. Яку назву мало козацьке військо, сформоване російським урядом із колишніх запорожців у 1788 р.?

- а) Військо вірних козаків (Чорноморське козацьке військо)
- б) Кубанське козацьке військо
- в) Усть-Дунайське (Буджацьке) козацьке військо
- г) Азовське козацьке військо

ТЕМА 8.

Українські землі у складі Російської імперії. Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII - поч. XX ст.).

1. На які губернії поділялася Південна (Степова) Україна з 1803 р.?
 - а) Подільська, Новоросійська, Херсонська
 - б) Новоросійська, Таврійська
 - в) Катеринославська, Херсонська, Таврійська
 - г) Миколаївська, Катеринославська

2. Хто з названих історичних діячів належав до полтавської масонської ложі «Любов до істини»?
 - а) Т.Шевченко
 - б) П.Куліш
 - в) М.Костомаров
 - г) І.Котляревський

3. Українські землі в XIX – на початку XX ст. входили до складу:
 - а) Російської імперії, Речі Посполитої, Туреччини
 - б) Російської імперії, Австро-Угорщини
 - в) Австро-Угорщини, Російської імперії, Туреччини
 - г) Російської імперії, Туреччини

4. Іноземцями (сербами, німцями, болгарами, греками, вірменами) в другій половині XVIII – першій половині XIX ст. були значною мірою залюднені:
 - а) Катеринославської, Чернігівської, Полтавської
 - б) Таврійської, Херсонської, Катеринославської
 - в) Полтавської, Херсонської, Київської
 - г) Київської, Чернігівської, Полтавської

5. Рух гайдамаків у XVIII ст. розпочався:
 - а) на Лівобережжі та Слобожанщині
 - б) на Правобережній Україні
 - в) в Галичині, Буковині та Закарпатті
 - г) у Криму

6. Вкажіть місто, в якому було відкрито першу організацію «Просвіта» у Наддніпрянщині:
 - а) Катеринослав
 - б) Одеса
 - в) Чернігів
 - г) Київ

7. Поява Емського указу 1876 р. імператора Олександра II пов'язана з
 - а) активізацією діяльності об'єднань української інтелігенції - громад

- б) участю українців у польському національно-визвольному повстанні
- в) викриттям владою учасників Кирило-Мефодіївського братства
- г) виданням українського альманаху «Русалка Дністровая»

8. Першу українську оперу «Запорожець за Дунаєм» написав:

- а) В.Гулак-Артемівський
- б) М.Лисенко
- в) О.Верстовський
- г) О.Вересай

9. В якому році відкрито університет в Одесі

- а) 1809 р.
- б) 1846 р.
- в) 1878 р.
- г) 1865 р.

10. Де у 1886 р. І.Мечников і М.Гамалія заснували першу вітчизняну бактеріологічну станцію

- а) в Києві
- б) у Харкові
- в) в Одесі
- г) у Львові

11. Який історик досліджував історію запорізького козацтва

- а) Д.Яворницький
- б) М.Грушевський
- в) В.Антонович
- г) Д.Бантіш-Каменський

12. Кого вважають зачинателем нової української літератури

- а) Т.Шевченка
- б) Г.Сковороду
- в) І.Котляревського
- г) П.Куліша

13. Автор картини «Запорожці пишуть листа турецькому султану»

- а) І.Рєпін
- б) А.Куїнджі
- в) М.Пимоненко
- г) І.Айвазовський

14. Яке з наведених міст Південної України в 1817 р. отримало статус вільного порту (порто-франко)?

- а) Херсон
- б) Миколаїв

- в) Київ
- г) Одеса

15. Коли в Російській імперії було здійснено перехід до загальної військової повинності?

- а) 1861 р.
- б) 1864 р.
- в) 1865 р.
- г) 1874 р.

16. Представник класицизму у російській скульптурі, автор пам'ятника дюку де Ришельє в Одесі

- а) Б.Едвардс
- б) І.Мартос
- в) М.Микешин
- г) Л.Позен

17. Панівний напрям в архітектурі II половини XIX ст.

- а) романтизм
- б) реалізм
- в) модернізм
- г) еkleктика

18. Хто з названих діячів не був учасником Кирило-Мефодіївського братства

- а) Т.Шевченко
- б) І.Нечуй-Левицький
- в) М.Костомаров
- г) П.Куліш

19. Валуєвський циркуляр й Емський указ, що забороняли друкування книг українською мовою, вийшли в

- а) 1861 р. і 1892 р.
- б) 1847 р. і 1861 р.
- в) 1814 р. і 1840 р.
- г) 1863 р. і 1876 р.

20. Всесвітньо відома Соломія Крушельницька була:

- а) письменницею
- б) балериною
- в) співачкою
- г) художницею

ТЕМА 9.
Українські землі у складі Австро-Угорської імперії.

1. Хто заснував 1816 р. в Перемишлі перше просвітницьке товариство греко-католицьких священиків?
 - а) М.Левицький
 - б) І.Могильницький
 - в) Й.Лозинський
 - г) І.Лаврівський

2. Коли було видано альманах «Русалка Дністровая»?
 - а) 1834 р.
 - б) 1835 р.
 - в) 1836 р.
 - г) 1837 р.

3. У якому місті в роки революції 1848-1849 рр. відбувся перший Слов'янський конгрес?
 - а) У Відні
 - б) У Будапешті
 - в) У Львові
 - г) У Празі

4. Яка з названих українських земель у першій половині ХІХ ст. входила до складу Угорського королівства?
 - а) Галичина
 - б) Пряшівщина
 - в) Закарпаття
 - г) Буковина

5. Хто став першим завідувачем кафедри української мови та літератури у Львівському університеті?
 - а) М.Шашкевич
 - б) Я.Головацький
 - в) І.Вагилевич
 - г) І.Могильницький

6. Яку назву мала перша газета, друкована українською мовою, що стала виходити 1848 р. у Львові?
 - а) «Зоря»
 - б) «Високий замок»
 - в) «Зоря Галицька»
 - г) «Галицько-Руська Матиця»

7. Коли було створено культурно-просвітницьке товариства «Просвіта»?

- а) 1861 р.
- б) 1868 р.
- в) 1873 р.
- г) 1876 р.

8. Яка організація русофілів (москвофілів) активно діяла в 1870-1880-ті рр.?

- а) Головна руська рада
- б) Народна рада
- в) Просвіта
- г) Галицько-Руська Матиця

9. Коли відбулися перші вибори до Галицького сейму як крайового органу «Королівства Галичини і Лодомерії»?

- а) 1848 р.
- б) 1851 р.
- в) 1861 р.
- г) 1867 р.

10. Коли було засновано Літературне товариство ім. Т. Шевченка.?

- а) 1862 р.
- б) 1868 р.
- в) 1873 р.
- г) 1892 р.

11. Яка бойскаутська організація виникла в 1911 р. в Галичині?

- а) «Пласт»
- б) «Січ»
- в) «Сокіл»
- г) «Просвіта»

12. Якою була основна вимога революційних виступів в Австро-угорській імперії в 1906-1907 рр., у яких активну участь взяли й українці?

- а) запровадження загального виборчого права
- б) розподіл поміщицьких земель між селянами
- в) надання автономії Галичині
- г) об'єднання українських земель у єдину державу

13. Коли А. Шептицький став митрополитом УГКЦ?

- а) 1901 р.
- б) 1902 р.
- в) 1906 р.
- г) 1910 р.

14. Про яке товариство йдеться в наведеному уривку?

«У 1892 р. у Львові, постало товариство, яке об'єднало наукові кадри українських земель. По суті воно стало українською академією наук, що ґрунтовно і систематично взялося за українознавчі та інші наукові дослідження. Його членами були видатні учені як України, так і інших країн».

- а) РУРП
- б) УГКЦ
- в) УНДП
- г) НТШ

15. Які українські політичні партії утворилися на західноукраїнських землях:

- а) революційна українська партія
- б) українська соціал-демократична робітнича партія, українська соціал-демократична партія
- в) русько-українська радикальна партія, українська партія соціалістів революціонерів
- г) українська національно-демократична партія

16. Якими були особливості й зміст нововведень, здійснених на західноукраїнських землях у межах реформ Марії-Терезії та Йосифа II?

- а) Звільнення селян від особистої залежності від поміщиків
- б) Розмір панщини обмежувався 60 днями на рік
- в) У початковій школі навчання мало здійснюватися винятково рідною мовою
- г) Заборона некатолицьких віросповідань

17. Чернівецький університет засновано

- а) 1863 р.
- б) 1875 р.
- в) 1900 р.
- г) 1910 р.

18. Брошуру Ю. Бачинського "Україна ігтgedenta» («Україна уярmlена») опубліковано:

- а) 1895 р.
- б) 1900 р.
- в) 1905 р.
- г) 1910 р.

19. Молодіжну організацію «Пласт» створено

- а) 1911 р.
- б) 1913 р.
- в) 1914 р.
- г) 1917 р.

20. «Руська трійця» - це:

- а) Громадсько-культурне угруповання демократичного спрямування, що сформувалося серед української студентської молоді Львівського університету й вихованців греко-католицької духовної семінарії
- б) Політична організація, створена 1848 р. у Львові з метою спрямування українського національно-визвольного руху в польських інтересах
- в) Польська політична ліберальна організація Галичини, створена у Львові 1848 р. з метою перетворення Галичини на польську автономну провінцію у складі Австрії
- г) Перший власний представницький орган, уперше створений українцями Галичини, який висунув політичну програму

ТЕМА 10.

Визвольні змагання 1914-1920 рр.

1. Яка українська організація була заснована в роки Першої світової війни на території Австро-Угорщини емігрантами з Наддніпрянщини?

- а) ГУР
- б) ЗУР
- в) СВУ
- г) ТУП

2. За ініціативою якої української організації було створено легіон Українських січових стрільців (УСС)?

- а) Товариство українських поступовців (ТУП)
- б) Головна Українська Рада (ГУР)
- в) Загальна Українська Рада (ЗУР)
- г) Союз визволення України (СВУ)

3. Коли було створено полк Українських січових стрільців?

- а) 1914 р.
- б) 1915 р.
- в) 1916 р.
- г) 1917 р.

4. Яка подія увійшла в історію під назвою «Галицька битва»?

- а) Наступ російської армії й захоплення нею Східної Галичини та Північної Буковини в 1914 р.
- б) Брусиловський прорив» 1910 р.
- в) Прорив німецьких і австро-угорських військ російської оборони в районі міста Горлиця
- г) Облога російськими військами австрійської фортеці Перемишль

5. Після проголошення якого Універсалу Української Центральної Ради (УЦР) було створено український уряд - Генеральний Секретаріат?
- а) Першого
 - б) Другого
 - в) Третього
 - г) Четвертого
6. Згідно з яким Універсалом УЦР поповнювалась представниками національних меншин?
- а) Першим
 - б) Другим
 - в) Третім
 - г) Четвертим
7. Що стало приводом до збройного виступу самостійників під час Української революції?
- а) Більшовицький переворот у Петрограді
 - б) Оприлюднення II Універсалу УЦР
 - в) Небажання українізованих частин російської армії йти на фронт
 - г) Оприлюднення I Універсалу УЦР
8. Позначте назву радянського уряду України, створеного в грудні 1917 р.
- а) Генеральний Секретаріат
 - б) Народний Секретаріат
 - в) Кабінет Міністрів
 - г) Рада Народних Комісарів
9. На які губернії поширював свою владу Генеральний Секретаріат УЦР згідно з «Тимчасовими інструкціями...» Тимчасового уряду Росії?
- а) Київська, Полтавська, Подільська
 - б) Київська, Полтавська, Подільська, Волинська
 - в) Київська, Полтавська, Подільська, Волинська, Чернігівська
 - г) Київська, Полтавська, Подільська, Волинська, Чернігівська, Харківська
10. Яка з названих подій стала свідченням патріотизму та самовідданості української молоді в боротьбі з більшовицькою агресією проти УНР?
- а) Бій на горі Маківка
 - б) Бій під Крутами
 - в) Бій під Мотовилівкою
 - г) Бій на горі Лисоня
11. Який орган очолював В.Винниченко влітку 1917 р.?
- а) Генеральний Секретаріат Української Центральної Ради
 - б) Раду Народних Міністрів УНР

- в) Директорію УНР
- г) Державний секретаріат ЗУНР

12. У якому місті було проголошено радянську владу в Україні в грудні 1917 р.?

- а) Києві
- б) Харкові
- в) Катеринославі
- г) Одесі

13. Який вищий законодавчий орган існував у період Директорії УНР?

- а) Українська Центральна Рада
- б) Директорія
- в) Трудовий Конгрес
- г) Державна Дума

14. Яка битва визначила подальшу долю гетьманською режиму П.Скоропадського?

- а) Під Мотовилівкою
- б) Під Кругами
- в) Під Чортковим
- г) Під Перекопом

15. Яку назву отримала проголошена держава?

Дня 19 жовтня своєю волею утворилася на українських землях бувшої і Австро-Угорської монархії Українська Держава і її найвища влада — Українська Національна Рада обняла владу в столичнім місті Львові і на цілій території Української держави.

- а) ЗУНР
- б) ЗОУНР
- в) УНР
- г) України

16. Укажіть персональний склад Директорії УНР.

- а) В.Винниченко, С.Петлюра, Ф.Швець, А.Макаренко, О.Андрієвський
- б) М.Грушевський, Х.Раковський, С.Єфремов, В.Винниченко, С.Петлюра
- в) С.Петлюра, М.Міхновський, С.Єфремов, В.Винниченко, О.Бош
- г) В.Винниченко, С.Петлюра, Х.Раковський, Н.Махно, Ф.Кричевський

17. Позначте назву регіональної радянської республіки, яку створили більшовики взимку та навесні 1918 р.

- а) Донецько-Криворізька Республіка
- б) Українська Народна Республіка
- в) Кримська Автономна Республіка

г) Харківська Радянська Республіка

18. Згідно закону 1918 р. адміністративно-територіального УНР ділилась на:

- а) землі
- б) полки
- в) воєводства
- г) області

19. На чолі Української Народної Громади, яка об'єднала землевласників і військових, був:

- а) П. Скоропадський
- б) М. Міхновський
- в) Н. Махно
- г) В.Липинський

20. Акт злуки УНР і ЗУНР було проголошено:

- а) 1 листопада 1918 р.
- б) 22 січня 1919 р.
- в) 25 червня 1919 р.
- г) 5 лютого 1920 р.

ТЕМА 11.

Україна у міжвоєнні 1920-1930-ті рр.

1. Коли І з'їзд Рад СРСР затвердив Декларацію про утворення Союзу РСР та Союзний договір між РРФСР, УРСР, БРСР та ЗРФСР?

- а) 1920 р.
- б) 1922 р.
- в) 1924 р.
- г) 1926 р.

2. Про яку політику радянської влади свідчать такі поняття й терміни: госпрозрахунок, трест, концесія, продподаток?

- а) політику «воєнного комунізму»
- б) нову економічну політику (НЕП)
- в) політику колективізації та індустріалізації
- г) політику радянізації

3. Яке місто було столицею УСРР у 1920-ті рр.?

- а) Київ
- б) Харків
- в) Катеринослав
- г) Одеса

4. Назва, яку отримала радянська політика коренізації в Україні:
- а) формалізм
 - б) радянізація
 - в) відродження
 - г) українізація
5. Уособленням якої політики партійно-державного керівництва УСРР був М.Скрипник?
- а) політики «воєнного комунізму»
 - б) політики «непу»
 - в) політики «українізації»
 - г) політики «колективізації»
6. Яке висловлювання є правдивим?
- а) Неп сприяв швидкому відновленню сільського господарства після тривалого періоду бойових дій на території України
 - б) Неп створив сприятливі передумови для колективізації сільського господарства
 - в) Позитивні результати непу примусили більшовиків відмовитись від подальших комуністичних експериментів
 - г) У роки непу вдалося подолати таке явище, як безробіття
7. Чим пояснюється підтримка Української автокефальної православної церкви (УАПЦ) радянською владою в 1920-ті рр.?
- а) Повагою до релігійних вірувань українців
 - б) Прагненням сприяти розвитку релігійного життя
 - в) Прагненням послабити Російську православну церкву, яка вороже ставилася до більшовицького режиму
 - г) Прагненням використати церкву в поширенні комуністичних ідей
8. Що визначає зміст політики «українізації», яка з 1923 р. стала офіційним партійно-державним курсом у радянській Україні?
- а) Повне витіснення російської мови з державних та культурних установ республіки
 - б) Проголошення української мови державною
 - в) Залучення до органів влади представників корінної (української) нації, розширення мережі навчальних закладів з українською мовою викладання, державна підтримка української культури
 - г) Надання переваг українцям при влаштуванні на роботу, отриманні освіти, усунення представників інших національностей із державних посад
9. Хто був головою УСРР в період запровадження непу?
- а) Д.Мануїльський
 - б) Г.Петровський

- в) Х.Раковський
- г) Е.Квірінг

10. Яке з висловлювань є правильним?

- а) Під час голоду 1921 - 1923 рр. більшовики здійснили пограбування церков України під приводом, що останні приховують багатства, на які можна закупити продовольство за кордоном
- б) Перші відчутні позитивні результати непу мали місце в розвитку промисловості УСРР
- в) Голод 1921 - 1923 рр. призвів до розгортання масового антибільшовицького селянського збройного повстанського руху
- г) У роки непу припинилися політичні репресії проти противників радянської влади

11. Вкажіть лідера КП(б)У в 1928 – 1938 рр.:

- а) Л.Каганович
- б) С.Косіор
- в) М.Хрущов
- г) В Чубар

12. Визначте дату створення Організації українських націоналістів:

- а) 1920 р.
- б) 1929 р.
- в) 1934 р.
- г) 1938 р.

13. "Розстріляне відродження" - умовна назва

- а) покоління українських політичних діячів часів Української революції, знищених під час Великого терору 1930-х років.
- б) групи українських "буржуазних спеціалістів", розстріляних у ході боротьби зі "шкідництвом" у 1920-1930-х роках.
- в) літературно-мистецької генерації України 1920-1930-х років, репресованої сталінським режимом.
- г) плеяди видатних українських учених, засуджених у 1930-х роках у справі "Спілки визволення України".

14. Колектив Інституту електрозварювання АН УРСР під керівництвом Є.Патона в 1932 р. розробив:

- а) спосіб штучного розщеплення атома літію
- б) спосіб автоматичного електрозварювання під флюсом
- в) кінетичну теорію плазми
- г) магнетронний генератор

15. Якою була мета здійснення суцільної колективізації?

- а) зміцнення матеріально-технічної бази сільськогосподарського

виробництва та піднесення добробуту селян

б) допомога держави процесу колгоспного будівництва та удосконалення агротехніки й агрокультури

в) встановлення державного контролю над сільськогосподарським виробництвом і використання його ресурсів для модернізації всього господарств

г) подолання продовольчої кризи в країні, заміна екстенсивного сільськогосподарського виробництва інтенсивним

16. Хто очолював перший автономний уряд Підкарпатської Русі (Карпатської України)?

а) А. Волошин

б) А. Бродій

в) С. Фенцик

г) І. Росоха

17. Який міжнародний договір передбачав надання Закарпаттю статусу автономії у складі Чехословаччини?

а) Версальський

б) Сен-Жерменський

в) Тріанонські

г) Ризький

18. Позначте назву єдиної легальної української політичної партії на Буковині в 1927-1938 рр.

а) Організація українських націоналістів

б) Українська національна партія

в) Українська радикальна партія

г) Українське національно-демократичне об'єднання

19. Які українські землі перебували у складі Чехословаччини в 1918 - 1939 рр.?

а) Східна Галичина

б) Підкарпатська Русь

в) Буковина

г) Закарпаття

20. Коли відбулися події, що увійшли в історію під назвою «Татарбунарське повстання»?

а) 1919 р.

б) 1921 р.

в) 1924 р.

г) 1930 р.

ТЕМА 12.

Україна під час другої світової війни (1939-1945).

1. Позначте дату підписання радянсько-німецького договору, який вирішував долю Західної України
 - а) 23 серпня 1939 р.
 - б) 1 вересня 1939 р.
 - в) 17 вересня 1939 р.
 - г) 22 вересня 1939 р.

2. Як називався план нападу гітлерівської Німеччини та її союзників на СРСР?
 - а) «Ост»
 - б) «Вайс»
 - в) «Барбаросса»
 - г) «Цитадель»

3. Як називався план, розроблений нацистами, що передбачав колонізацію загарбаних земель, винищення мирного населення, пограбування матеріальних цінностей, експлуатацію природних і людських ресурсів тощо?
 - а) «Барбаросса»
 - б) «Ост»
 - в) «Новий порядок»
 - г) «Остаточне вирішення...»

4. Коли відбулася зазначена подія?

Волею Українського Народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови покоління найкращих синів України.

 - а) 17 вересня 1939 р.
 - б) 22 жовтня 1939 р.
 - в) 22 червня 1941 р.
 - г) 30 червня 1941 р.

5. У районі яких міст відбулася найбільша танкова битва початкового періоду Великої Вітчизняної війни?
 - а) Луцьк - Рівне – Броди - Дубно
 - б) Вінниця – Житомир – Бердичів - Біла Церква
 - в) Львів – Перемишль – Чернівці - Дрогобич
 - г) Житомир – Бердичів – Київ - Біла Церква

6. Які області були утворені на українських землях, що були приєднані до УРСР в 1939-1940 рр.?
 - а) Львівська, Тернопільська, Волинська, Дрогобицька, Рівненська, Івано-Франківська

- б) Львівська, Тернопільська, Волинська, Дрогобицька, Рівненська, Станіславська, Ізмаїльська
- в) Львівська, Тернопільська, Волинська, Дрогобицька, Рівненська, Чернівецька, Станіславська, Ізмаїльська
- г) Львівська, Тернопільська, Волинська, Дрогобицька, Рівненська, Івано-Франківська, Станіславська, Чернівецька, Ізмаїльська

7. Де були здійснені контрнаступи радянських військ в Україні навесні 1942 р.?

- а) У районі Харкова, у Криму
- б) Під Одесою, Севастополем
- в) У районах Києва і Дніпропетровська
- г) У Криму, у районі Кієва

8. Українська повстанська Армія (УПА) була створена у:

- а) жовтні 1942 р.
- б) жовтні 1943 р.
- в) жовтні 1944 р.
- г) жовтні 1945 р.

9. Командувачем УПА в 1943 – 1945 рр. був:

- а) С.Бандера
- б) С.Ковпак
- в) Р.Шухевич
- г) Є.Кошовалець

10. Що в роки Великої Вітчизняної війни називалося «Східним валом»?

- а) Радянські укріплення вздовж лівого Дніпра
- б) Німецькі укріплення вздовж правого Дніпра
- в) Лінія радянсько-польського кордону, що існував у 1921—1939 рр.
- г) Східний кордон третього рейху

11. Яке визначення відповідає поняттю «рейкова війна»?

- а) Операція радянських партизанів із руйнування залізниць, мостів, галонів, здійснена напередодні та під час Курської битви
- б) Операція передових радянських військових частин на Лівобережній Україні влітку 1943 р. з широкомасштабним використанням бронепоездів
- в) Операція підпілля ОУН та загонів УПА зі знищення великих залізничних вузлів і станцій Галичини та Правобережної України упродовж липня - серпня 1942 р.
- г) Військово-диверсійні операції Червоної армії проти залізничних частин вермахту

12. У результаті якої операції радянських військ було завершено визволення території України від німецько-фашистських загарбників?

- а) Львівсько–Сандомирівської
- б) Карпато-Ужгородської
- в) Яссько-Кишинівської
- г) Кримської

13. Початком визволення території України від нацистської окупації став контрнаступ радянських військ у ході

- а) битви під Москвою.
- б) Сталінградської битви.
- в) Курської битви.
- г) "Битви за Дніпро".

14. Унаслідок якої події почалося визволення Правобережної України від нацистської окупації?

- а) Корсунь-Шевченківської операції
- б) Курської битви
- г) «Битви за Дніпро»
- д) Харківської операції

15. Яким терміном позначається співробітництво урядів, окремих осіб з окупантами в роки Другої світової війни?

- а) Волюнтаризм
- б) Космополітизм
- в) Пацифізм
- г) Колабораціонізм

16. Яке місто під час Великої Вітчизняної війни упродовж 73 днів перебувало в облозі, чинило опір німецьким та румунським військам, які неодноразово намагалися його взяти штурмом?

- а) Київ
- б) Севастополь
- в) Одеса
- г) Керч

17. Державний комітет оборони прийняв постанову про виселення кримських татар із Кримської АРСР в Узбецьку РСР у:

- а) 1940 р.
- б) 1941 р.
- в) 1944 р.
- г) 1946 р.

18. Яка дата відзначається як День визволення України від німецько-фашистських загарбників?

- а) 6 листопада 1943 р.
- б) 8 жовтня 1944 р.

- в) 28 жовтня 1944 р.
- г) 9 травня 1945 р.

19. Закарпаття ввійшло до складу УРСР в:

- а) 1939 р.
- б) 1940 р.
- в) 1942 р.
- г) 1945 р.

20. Після закінчення Другої світової війни на батьківщину поверталися сотні тисяч військовополонених та цивільних осіб, що добровільно чи примусово опинилися за межами своєї країни внаслідок війни. Як називається цей процес?

- а) контрибуція
- б) репарація
- в) мілітаризація
- г) репатріація

ТЕМА 13.

Україна наприкінці 1940-х – на початку 1980 –х рр.

1. Україна вперше стала повновладним членом міжнародної співдружності – членом ООН у:

- а) 1939 р.
- б) 1945 р.
- в) 1975 р.
- г) 1991 р.

2. Яка нова область утворилася у складі УРСР у 1946 р.?

- а) Кримська
- б) Кіровоградська
- в) Черкаська
- г) Закарпатська

3. Вкажіть рік проведення операції «Вісла»

- а) 1945 р.
- б) 1946 р.
- в) 1947 р.
- г) 1948 р.

4. Зазначте рік прийняття Львівським собором рішення про ліквідацію Української греко-католицької церкви та розповсюдження на Західній Україні церковної юрисдикції Московського патріархату:

- а) 1944 р.
- б) 1945 р.
- в) 1946 р.
- г) 1947 р.

5. Яку назву отримав ідеологічний наступ на радянське суспільство сталінського режиму після завершення Другої світової війни?

- а) «лисенківщина»
- б) «ждановщина»
- в) «волобуєвщина»
- г) «шумкізм»

6. Процес десталінізації в УРСР, як і в інших республіках СРСР був розпочатий у:

- а) 1954 р.
- б) 1956 р.
- в) 1959 р.
- г) 1991 р.

7. Виникнення в Україні руху "шістдесятників" зумовлено

- а) лібералізацією суспільно-політичного та духовного життя.
- б) збільшенням фінансування культури та народної творчості.
- в) долученням до європейської та світової культурної спадщини.
- г) поверненням в українську культуру забутих і репресованих імен.

8. На якому з'їзді КПРС було схвалено нову програму партії, яка стверджувала, що «теперішнє покоління радянських людей буде жити при комунізмі»?

- а) на ХІХ
- б) на ХХ
- в) на ХХІ
- г) на ХХІІ

9. Яке визначення розкриває зміст поняття «волонтаризм»?

- а) евфемізм, ярлик, який за радянських часів застосовувався для навішування на будь-які прояви національної свідомості українців.
- б) ідеологія так званого світового громадянства, яка надає пріоритетне значення загальнолюдським цінностям і другорядне — національним проблемам.
- в) указує на відновлення в правах доброго імені людини, що була незаконно засуджена.
- г) соціально-політична діяльність, яка, нехтуючи об'єктивними законами історичного розвитку, керується суб'єктивними бажаннями й довільним рішенням осіб, які її здійснюють.

10. Яке визначення розкриває зміст поняття «раднаргоспи»?

- а) Органи управління, на які покладалася координація промислової кооперації підприємств у рамках Ради економічної взаємодопомоги
- б) Організації, які керували системою державних закупівель сільськогосподарської продукції в Україні
- в) Державні органи, які здійснювали укрупнення колгоспів, продаж їм техніки машинно-тракторних станцій (МТС)
- г) Органи державного управління, утворені за територіальним принципом, які керували промисловістю у межах економічних адміністративних районів

11. Яке поняття розкривав І. Світличний у своїй роботі, говорячи:

«це послідовна, чітко спрямована, а часто й стихійна світоглядність людей, не сумісна (повністю чи частково) з офіційно проголошеною комуністичною ідеологією, а також розбудованою на основі цієї ідеології політичною системою однопартійної тоталітарної диктатури панівної імперської нації й веденою нею політикою...»?

- а) дисиденство
- б) патріотизм
- в) колабораціонізм
- г) зрадництво

12. Яким шляхом розвивалася економіка УРСР в 1970- 1980-ті рр.?

- а) регресивним
- б) інтенсивним
- в) екстенсивним
- г) пропорційним

13. Хто з партійних керівників УРСР мав серед партійно-державної верхівки СРСР репутацію «націоналіста»?

- а) М.Хрущов
- б) Л.Мельников
- в) П.Шелест
- г) В.Щербицький

14. Перша велика хвиля арештів дисидентів в Україні припадає на:

- а) 1959 р.
- б) 1965 р.
- в) 1972 р.
- г) 1978 р.

15. Друга хвиля арештів дисидентів – представників інтелігенції України припадає на:

- а) 1959 р.
- б) 1965 р.
- в) 1972 р.

г) 1978 р.

16. Вкажіть прізвище першого голови Народного руху України:

- а) І.Драч
- б) В.Чорновіл
- в) Л.Лук'яненко
- г) Д.Павличко

17. Маніфестація проти арештів української інтелігенції, ініційована В.Стусом, відбулася в київському кінотеатрі «Україна» у:

- а) 1959 р.
- б) 1965 р.
- в) 1972 р.
- г) 1978 р.

18. Українська Гельсінська група була утворена в:

- а) 1950 р.
- б) 1988 р.
- в) 1976 р.
- г) 1945 р.

19. Складові політики десталінізації (1953-1964):

- а) Ліквідація системи ГУЛАГу, амністія та реабілітація незаконно засуджених
- б) Ліквідація монополії КПРС на владу, передача влади З'їзду народних депутатів СРСР
- в) Реорганізація партійного апарату та створення національних комуністичних партій
- г) Розпуск і ліквідація силових відомств

20. Ознаки періоду «застою»:

- а) відмова від реформування суспільно-політичного та економічного ладів
- б) вивід радянських військ з Афганістану
- в) масові розстріли політв'язнів
- г) ліквідація відмінностей між рівнем життя партійної номенклатури та пересічних громадян

ТЕМА 14.

Національно-державне відродження України (кінець 80-х років ХХ – початок ХХІ ст.)

1. Назвіть останнього керівника Компартії України за радянських часів:

- а) В.Івашко
- б) С.Гуренко
- в) Л.Кравчук
- г) І.Плющ

2. З ім'ям якого радянського лідера пов'язують появу понять «гласність», «нове політичне мислення», «демократизація»?

- а) Л.Брежнєва
- б) Ю.Андропова
- в) К.Черненко
- г) М.Горбачова

3. Коли в СРСР була започаткована політика «перебудови»?

- а) 1985 р.
- б) 1986 р.
- в) 1987 р.
- г) 1988 р.

4. Коли православна церква святкувала тисячоліття хрещення Русі, що поклало початок релігійному відродженню в УРСР та СРСР?

- а) 1980 р.
- б) 1985 р.
- в) 1988 р.
- г) 1990 р.

5. Закон УРСР про мову вийшов у:

- а) 1985 р.
- б) 1989 р.
- в) 1991 р.
- г) 1996 р.

6. Декларацію «Про державний суверенітет України» було прийнято Верховною Радою УРСР:

- а) 1 червня 1990 р.
- б) 16 липня 1990 р.
- в) 3 серпня 1990 р.
- г) 21 серпня 1919 р.

7. Державна незалежність України була законодавчо закріплена:

- а) Декларацією «Про державний суверенітет України» (липень 1990 р.)

- б) Актом проголошення незалежності України (серпень 1991 р.)
- в) Конституцією України (червень 1996 р.)
- г) Декларацією прав національностей України (листопад 1991 р.)

8. Яке питання було винесено на референдум 1 грудня 1991 р.?

- а) Про запровадження посади Президента України
- б) Про підтвердження Акту проголошення незалежності України
- в) Про реформування СРСР на демократичних засадах
- г) Про внесення змін до Конституції України

9. Першим президентом незалежної України у 1991 р. був обраний:

- а) Л.Кравчук
- б) В.Чорновіл
- в) Л.Кучма
- г) Є.Марчук

10. Які країни в 1994—1995 рр. надали гарантії безпеки України в обмін на ліквідацію ядерного потенціалу і приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї?

- а) США і Росія
- б) США, Росія, Велика Британія
- в) США, Росія, Велика Британія, Китай
- г) США, Росія, Велика Британія, Франція, Китай

11. Конституція незалежної України була прийнята:

- а) 26 квітня 1986 р.
- б) 28 червня 1996 р.
- в) 16 липня 1990 р.
- г) 1 грудня 1991 р.

12. Хто був першим космонавтом незалежної України?

- а) Ю.Гагарін
- б) П.Попович
- в) Л.Каденюк
- г) Ю.Тітов

13. Коли відбувалися дострокові вибори до Верховної Ради України?

- а) 1990, 2007 рр.
- б) 1994, 2002 рр.
- в) 1994, 2007 рр.
- г) 1998, 2006 рр.

14. Коли почалось піднесення економіки України після майже десятилітньої економічної кризи?

- а) 1998 р.

- б) 2000 р.
- в) 2001 р.
- г) 2004 р.

15. Яка трагедія України була визнана на законодавчому рівні геноцидом українського народу?

- а) Голодомор 1932-1933-х рр.
- б) Масовий терор 1930-х рр.
- в) Голокост 1941-1945-х рр.
- г) Перебування України у складі СРСР

16. У якому році було прийнято закон, який містить такі рядки:

«...вшановуючи пам'ять мільйонів співвітчизників, які стали жертвами Голодомору 1932 – 1933 років в Україні та його наслідків... Верховна Рада України приймає цей Закон. Стаття 1. Голодомор 1932 – 1933 років в Україні є геноцидом Українського народу»?

- а) 1993 р.
- б) 1996 р.
- в) 2002 р.
- г) 2006 р.

17. Вкажіть програму НАТО, в якій бере участь Україна:

- а) «Справедлива відплата»
- б) «Вільна Азія»
- в) «Партнерство заради миру»
- г) «Боснія»

18. Укажіть дату відзначення Дня Соборності України.

- а) 22 січня
- б) 26 квітня
- в) 28 червня
- г) 24 серпня

19. Процес перетворення державної або колективної форми власності на приватну, трансформація державних підприємств та організацій в акціонерні, колективні, кооперативні тощо.

- а) приватизація
- б) колективізація
- в) інфляція
- г) кооперація

20. Переповнення грошової маси, збільшення надлишку паперових грошей, що зумовлює зростання цін на товари, падіння реальної заробітної платні, зниження валютного курсу.

- а) колапс

- б) інфляція
- в) колективізація
- г) індустріалізація

ТЕМА 15

Культура України ХХ – початку ХХІ століття

1. Провідні художні течії першої половини ХХ століття
 - а) бароко, класицизм, романтизм
 - б) абстракціонізм, імпресіонізм, рококо
 - в) футуризм, експресіонізм, абстракціонізм
 - г) класицизм, футуризм, реалізм, соц-арт

2. Назва якого напрямку мистецтва походить від лат. «майбутнє»
 - а) абсурдизм
 - б) дадаїзм
 - в) футуризм
 - г) імпресіонізм

3. У мистецтві якого напрямку світ зображувався у вигляді геометричних фігур
 - а) імпресіонізм
 - б) експресіонізм
 - в) урбанізм
 - г) кубізм

4. Цьому напрямку мистецтва є притаманним принцип всеохоплюючої суб'єктивної інтерпретації світу, а через це підвищена емоційність, гротескність і трагізм.
 - а) кубізм
 - б) експресіонізм
 - в) реалізм
 - г) поп-арт

5. Основний напрям сучасної філософії, культури та науки, що сформувався у другій половині ХХ століття
 - а) гіперреалізм
 - б) неоромантизм
 - в) постмодернізм
 - г) модернізм

6. Один з напрямів сучасного мистецтва в основі якого – виконання митцем якоїсь незапланованої дії, або сценарій якої намічений тільки приблизно, перед публікою та з її залученням:

- а) хепенінг
- б) перформанс
- в) інсталяція
- г) спектакль

7. Один з представників авангардного живопису, засновник супрематизму:

- а) Кандинський
- б) Малевич
- в) Шевченко
- г) Богомазов

8. Урочисте відкриття Української Академії Наук відбулося 24 листопада 1918 р. На посаду першого президента Академії Наук наказом гетьмана П.Скоропадського було призначено

- а) М.Грушевського
- б) А.Кримського
- б) В.Вернадського
- г) В.Єфремова

9. Назва, яку отримала радянська політика коренізації в Україні:

- а) формалізм
- б) радянізація
- в) відродження
- г) українізація

10. Хто з названих письменників не брав участь у дисидентському русі

- а) В.Стус
- б) В.Симоненко
- в) І.Світличний
- г) П.Тичина

11. Офтальмологічна школа В.Філатова відкрита в

- а) Одесі
- б) Києві
- в) Берліні
- г) Полтаві

12. До групи неокласиків не входили

- а) М.Зеров, П.Філіпович
- б) М.Рильський, Ю.Клен
- в) М.Хвильовий, В.Сосюра
- г) М.Драй-Хмара, О.Бургардт

13. Режисер фільму «Земля», який отримав визнання як в СРСР, так і за його межами

- а) О. Довженко
- б) І. Кавалерідзе
- в) В. Гардін
- г) Г. Стабов

14. Фільм «Тіні забутих предків», який отримав 2-гу премію на VII Міжнародному кінофестивалі в Аргентині, був створений:

- а) С. Параджановим
- б) Е. Рязановим
- в) О. Довженко
- г) М. Коцюбинським

15. Одна з найяскравіших представниць українського примітивізму другої половини ХХ століття:

- а) М. Приймаченко
- б) Т. Яблонська
- в) З. Серебрякова
- г) Б. Морізо

16. Автор слів та музики до пісні «Червона рута»

- а) Г.Верьовка
- б) О.Білаш
- в) Г.Татарченко
- г) В.Івасюк

17. Український композитор, диригент і педагог ХХ ст., основоположник модерного напрямку в українській музиці:

- а) Д. Бортнянський
- б) Б. Лятошинський
- в) М. Березовський
- г) Д. Гнатюк

18. Засновником конструктивізму в мистецтві початку ХХ століття був видатний український художник-конструктор та графік

- а) К. Малевич
- б) Г. Нарбут
- в) В. Татлін
- г) І. Марчук

19. Майстриня українського народного декоративного живопису, ім'я якої сьогодні носить премія за визначні твори традиційного народного мистецтва. Авторка робіт "Квіти над тином" "Декоративні квіти":

- а) О. Мась
- б) Т. Яблонська
- в) З. Серебрякова

г) К. Білокур

20. Видатний український актор театру і кіно, повний кавалер орденів України «За заслуги», лауреат багатьох премій серед яких «Ніка», «Тріумф», «Золотий орел»:

а) Б. Ступка

б) В. Басов

в) О. Гончар

г) В. Зеленський

ТЕМА 16

«Культура української діаспори»

1. Визначте поняття: це етнічна спільнота, яка живе поза материком, представники якої є повноправними громадянами країни поселення (це відмінність від «імміграції»), члени якої, незалежно від впливу (втручання чи ізоляції) материка, утворили для себе організаційні структури, які представляють інтереси цієї спільноти на світовій арені.

а) етнос

б) діаспора

в) плем'я

г) нація

2. Скільки років налічує еміграція з українських земель у західні країни?

а) більше ніж 30

б) більше ніж 50

в) більше ніж 100

г) більше ніж 150

3. Бачванські руснаки:

а) представники української діаспори на Балканах

б) представники української діаспори в Америці

в) представники української діаспори в Росії

г) представники української діаспори в Китаї

4. Основна причина української еміграції XIX ст.:

а) аграрна

б) політична

в) релігійна

г) особиста

5. До пешої світової війни найбільша українська діаспора була в

а) США

- б) Німеччині
- в) Аргентині
- г) Канаді

6. Найчисельніша Церква серед українців США і Канади

- а) Римо-католицька
- б) Православна
- в) Греко-католицька
- г) Баптіська

7. «Зелений клин» - це

- а) українська діаспора на Далекому Сході
- б) українська діаспора на Близькому Сході
- в) українська діаспора на Сході США
- г) українська діаспора на Сході Канади

8. В 920-1930-ті рр. новий міцний культурно-політичний центр української діаспори в Європі

- а) Прага
- б) Варшава
- в) Краків
- г) Берлін

9. Малиновий клин:

- а) регіон компактного проживання українців на Кубані
- б) регіон компактного проживання українців у Надволжжі
- в) регіон компактного проживання українців у Південно-Західному Сибіру
- г) регіон компактного проживання українців на Далекому Сході

10. Жовтий клин:

- а) регіон компактного проживання українців у Надволжжі
- б) регіон компактного проживання українців на Кубані
- в) регіон компактного проживання українців у Південно-Західному Сибіру
- г) регіон компактного проживання українців на Далекому Сході

11. Сірий клин:

- а) регіон компактного проживання українців на Кубані
- б) регіон компактного проживання українців у Надволжжі
- в) регіон компактного проживання українців у Південно-Західному Сибіру
- г) регіон компактного проживання українців на Далекому Сході

12. Зелений клин

- а) регіон компактного проживання українців на Кубані

- б) регіон компактного проживання українців у Надволжжі
- в) регіон компактного проживання українців у Південно-Західному Сибіру
- г) регіон компактного проживання українців на Далекому Сході

13. Скільки млн. українців мешкає у США?

- а) 15 млн.
- б) 1 млн.
- в) 1,2 млн.
- г) 3 млн.

14. У якому році у штаті Пенсильванія була побудована перша українська церква?

- а) 1951 р.
- б) 1884 р.
- в) 1900 р.
- г) 1976 р.

15. Де було створене село під назвою «Україна»?

- а) у штаті Північна Дакота
- б) у штаті Юта
- в) у штаті Вашингтон
- г) у штаті Коннектикут

16. З якого року почалася масова імміграція українців до Канади?

- а) 1987 р.
- б) 1896 р.
- в) 1990 р.
- г) 1956 р.

17. Де побудована 20-метрова писанка як символ української громади?

- а) Нью-Йорк, США
- б) Вегревіль, Канада
- в) Варшава, Польща
- г) Лондон, Англія

18. В яких університетах Чехії та Словаччини працюють кафедри української мови?

- а) Празький та Братславський
- б) в усіх
- в) Краківський та Празький
- г) ваш варіант

19. В якому році в Англії зафіксовані перші українські емігранти?

- а) 1893 р.
- в) 1900 р.

- б) 1987 р.
- г) 1923 р.

20. Скільки українців зараз зафіксовано в Англії?

- а) близько 200 тисяч
- б) близько 1 млн.
- в) близько 2 тисяч
- г) близько 35 тисяч

ТЕМА 17

Український менталітет

1. Визначте поняття: це характер та лад людського мислення, що реалізується на рівні свідомості, але базується на структурних елементах сфери підсвідомого, що включають в себе архетипи як окремої особистості, так і етносу в цілому.

- а) менталітет
- б) нація
- в) ментальність
- г) темперамент

2. Менталітет - це

- а) система образів, які містяться в основі уявлень індивіда про світ і власне місце у ньому, що визначають вчинки і поведінку людей
- б) соціально-психологічні явища, які є проявами духовного світу людини чи соціальної спільності, епохи або етнокультури
- в) система поглядів, уявлень, ідей етнічної групи, що виникають на основі взаємодії з іншими етнічними групами та відображають знання про них, ставлення до них, а також стан і форми самовиокремлення своєї етнічної групи
- г) деяка інтегративна характеристика спільноти людей з певною культурою, що дає змогу описати своєрідність бачення цими людьми оточуючого світу і пояснити специфіку їх реагування на нього

3. Широке використання поняття «ментальність» набуває у:

- а) 20-і рр. XX ст.
- б) 40-і рр. XX ст.
- в) 50-і рр. XIX ст.
- г) кінець XIX – початок XX ст.

4. Системна розробка проблеми ментальності починається у :

- а) 40-і рр. XX ст.
- б) 50-і рр. XX ст.

- в) 60-і рр. XX ст.
- г) 80-і рр. XX ст.

5. До основних рис українського характеру належать:

- а) твердість, демократизм, чутливість, сила волі;
- б) обережність, життєрадісність, емоційність, твердість;
- в) універсалізм, висока емоційна чутливість, інтровертність;
- г) непокірність, сила духу, грубість, незламність.

6. Визначте поняття: сукупність визначальних національних рис, уявлень народу про самого себе, стереотипів поведінки, що передаються з покоління у покоління.

- а) національна ідея
- б) народний дух
- в) національний характер
- г) національна самосвідомість

7. Центральним елементом національної самосвідомості є:

- а) народна воля
- б) національна ідентичність
- в) народний дух
- г) ментальність

8. Визначте поняття: духовна першооснова, джерело особистісного розвитку людини; соціально-психологічний механізм інтеграції соціальних груп, етносів, релігійних конфесій партій, рухів; джерело суспільного поступу того чи іншого етносу, його державотворчої енергії; механізм урівноваження та гармонізації життєдіяльності народів, що населяють певний ландшафтно-кліматичний простір і мають спільну історико-політичну долю, орієнтацію на майбутнє.

- а) національна свідомість
- б) національна ідея
- в) національний характер
- г) національна самосвідомість

9. Психічний склад нації — це:

- а) суб'єктивний психічний досвід нації, зафіксований у відносно стійких властивостях, рисах, у національній психології, які обумовлені усім суспільно-історичним ходом становлення і розвитку нації та специфікою соціально-психологічного відображення об'єктивних умов її існування
- б) сукупність соціально-психологічних рис (установок, стереотипів), які властиві нації на певному етапі розвитку і які проявляються в ціннісному ставленні до навколишнього світу, а також у культурі, традиціях, звичаях та обрядах
- в) психологія етнічних і масових явищ

г) це стійкі риси психіки людей, що склались на основі тривалого шляху історії розвитку народу.

10. Національний характер - це:

а) це структурні елементи людської психіки, що знаходяться у колективному підсвідомому, яке є загальним для усього людства

б) сукупність соціально-психологічних рис (установок, стереотипів), які властиві нації на певному етапі розвитку і які проявляються в ціннісному ставленні до навколишнього світу, а також у культурі, традиціях, звичаях та обрядах

в) соціальні події, процеси, зв'язки, явища, які відбуваються в етнічно маркованому соціальному просторі

г) це розділ мовознавства, що досліджує зв'язки між мовними та культурними явищами, тобто це напрям лінгвістичних досліджень, який вивчає мову у її відношенні до культури, взаємодію етнокультурних та етнопсихологічних чинників у функціонуванні та еволюції мови

11. Український менталітет -

а) суб'єктивний психічний досвід нації, зафіксований у відносно стійких властивостях, рисах, у національній психології, які обумовлені усім суспільно-історичним ходом становлення і розвитку нації та специфікою соціально-психологічного відображення об'єктивних умов її існування

б) це розділ мовознавства, що досліджує зв'язки між мовними та культурними явищами, тобто це напрям лінгвістичних досліджень, який вивчає мову у її відношенні до культури, взаємодію етнокультурних та етнопсихологічних чинників у функціонуванні та еволюції мови

в) результат відображення специфіки взаємодії українців із природними та геокліматичними умовами існування і співіснування, що склалися історично

г) це структурні елементи людської психіки, що знаходяться у колективному підсвідомому, яке є загальним для усього людства

12. Етнічність – це:

а) це структурні елементи людської психіки, що знаходяться у колективному підсвідомому, яке є загальним для усього людства

б) різнопланові індивідуальні дослідження

в) виявлення етимології явищ традиційної народної культури

г) вся багатобарвність культурної картини народу або народонаселення держави

13. Вплив якої релігії найбільший на формування українців як етносу:

а) іудаїзм

б) християнство

в) іслам

г) буддизм

14. Національний характер:

- а) найяскравіший вияв ментальності народу
- б) компонент психічного складу нації, який визначається як система стосунків конкретної етнічної спільності до різних сторін навколишньої дійсності, що закріпилася і виявляється в стійких стереотипах мислення, емоційного реагування і поведінки в цілому.
- в) система поглядів, уявлень, ідей етнічної групи, що виникають на основі взаємодії з іншими етнічними групами та відображають знання про них, ставлення до них, а також стан і форми самовиокремлення своєї етнічної групи
- г) соціально-психологічні явища, які є проявами духовного світу людини чи соціальної спільності, епохи або етнокультури

15. Внутрішніми чинниками та умовами розвитку ментальності та менталітету виступають:

- а) філогенетична спадковість, що виявляється у формі вродженої інтроверсії вищих психічних функцій; обсяг і глибина життєвого досвіду, що з'являються у результаті процесу навчання, впливаючи на рівень самоактуалізації особистості; індивідуальні особливості психічних процесів; вчинкова активність індивіда
- б) традиції родини; форми та зміст взаємодії з референтною групою (найбільш значущою у порівнянні з іншими); форми та зміст взаємодії індивіда з первинним контактним колективом; зміст і форми взаємодії з педагогічним колективом навчально-виховного закладу в особі вчителя, вихователя, психолога, соціального працівника. У присвоєнні цінностей навчального закладу важливу роль відіграє форма і стиль керівництва навчально-виховним процесом; форми та зміст взаємодії індивіда із засобами масової комунікації
- в) політична ситуація в країні проживання
- г) міжнародна політична ситуація

16. Зовнішніми чинниками та умовами розвитку ментальності та менталітету виступають:

- а) філогенетична спадковість, що виявляється у формі вродженої інтроверсії вищих психічних функцій; обсяг і глибина життєвого досвіду, що з'являються у результаті процесу навчання, впливаючи на рівень самоактуалізації особистості; індивідуальні особливості психічних процесів; вчинкова активність індивіда
- б) традиції родини; форми та зміст взаємодії з референтною групою (найбільш значущою у порівнянні з іншими); форми та зміст взаємодії індивіда з первинним контактним колективом; зміст і форми взаємодії з педагогічним колективом навчально-виховного закладу в особі вчителя, вихователя, психолога, соціального працівника. У присвоєнні цінностей навчального закладу важливу роль відіграє форма і стиль керівництва

навчально-виховним процесом; форми та зміст взаємодії індивіда із засобами масової комунікації.

- в) політична ситуація в країні проживання
- г) міжнародна політична ситуація

17. Національна свідомість — це:

- а) це сукупність соціальних, економічних, політичних, моральних, етичних, філософських, релігійних поглядів, норм поведінки, звичаїв і традицій, ціннісних орієнтацій та ідеалів, в яких виявляються особливості життєдіяльності націй та етносімпсихологія масової поведінки
- б) соціально-етнічна історія
- в) психологія етнічних і масових явищ
- г) це стійкі риси психіки людей, що склались на основі тривалого шляху історії розвитку народу.

18. Етнічна самосвідомість – це:

- а) уявлення індивіда чи цілої групи людей про себе чи образ свого етносу, які відображають знання про власну етнічну групу та ставлення до цієї групи
- б) взаємозв'язок змін у культурі та суспільстві, зокрема у мові, побуті, етнічних орієнтаціях
- в) соціальні події, процеси, зв'язки, явища, які відбуваються в етнічно маркованому соціальному просторі
- г) система поглядів, уявлень, ідей етнічної групи, що виникають на основі взаємодії з іншими етнічними групами та відображають знання про них, ставлення до них, а також стан і форми самовиокремлення своєї етнічної групи

19. Ментальність – це:

- а) соціально-психологічні явища, які є проявами духовного світу людини чи соціальної спільності, епохи або етнокультури
- б) система поглядів, уявлень, ідей етнічної групи, що виникають на основі взаємодії з іншими етнічними групами та відображають знання про них, ставлення до них, а також стан і форми самовиокремлення своєї етнічної групи
- в) виявлення етимології явищ традиційної народної культури
- г) вся багатобарвність культурної картини народу або народонаселення держави

20. До структури ментальності належить три компоненти -

- а) Логічний, сенсорний, вербальний
- б) Емоційний, когнітивний, поведінковий
- в) Мовний, сенсорний, релігійний
- г) Релігійний, міфічний, моральний

ТЕМА 18

Українські народні знання, світоглядні уявлення, вірування. Міфологічний простір українців

1. Уявлення про духів, чаклунів, відьом, «божих людей», водяних тощо це:
 - а) демонологія
 - б) «вища» міфологія
 - в) фетишизм
 - г) монотеїзм
2. До демонів природи відносяться:
 - а) домовики
 - б) водяники, болотяники, лісовики, русалки
 - в) упирі, вовкулаки, чаклуни, відьми, чорти
 - г) злидні, блуд, мара, туга, трясця, завійна
3. Одне з головних божеств слов'янського пантеону, який є повелителем небесних явищ (грім, блискавка), богом-світоправителем, а також покровителем дружинно-князівських кіл
 - а) Перун
 - б) Зевс
 - в) Стрибог
 - г) Ярило
4. Серед «Володимирових богів» перше місце займав
 - а) Хорс
 - б) Мокош
 - в) Перун
 - г) Даждьбог
5. Слово «язичництво» походить від церковно-слов'янського «язици». Що це слово означає в перекладі?
 - а) народи
 - б) слова
 - в) поклоніння
 - г) ідоли
6. Сонце уособлювали такі божества:
 - а) Сварог і Перун
 - б) Дажбог і Хорос
 - в) Лад і Мокош
 - г) Велес і Род
7. Стрибог – це бог:
 - а) війни

- б) вітрів
- г) води
- г) блискавки

8. Жіноче божество в українських світоглядних уявленнях називалось:

- а) Тіамат
- б) Мокош
- в) Юнона
- г) Дідона

9. Основними мірам довжини в українській традиційній культурі були:

- а) лікоть, п'ядь, крок, сажень
- б) лікоть, нога, ступня, палець
- в) крок, горщик, метр, мотузка
- г) голова, сажень, лікоть, коліно

10. Етнопедagogіка – це:

- а) знання про етнос
- б) знання про народ
- в) теорія виховання
- г) емпіричні знання народу про виховання

11. Горох в українському фольклорі є символом:

- а) щастя
- б) сліз
- в) весілля
- г) добробуту

12. Найчастіше використовували як оберег від русалок

- а) руту
- б) дуб
- в) полин
- г) барвінок

13. Вічнозелена рослина – символ молодості, кохання та шлюбу в українському фольклорі:

- а) барвінок
- б) плющ
- в) папороть
- г) полин

14. За народними повір'ями крик півня, що віщує наближення дня, відганяє від хати:

- а) погані думки
- б) печалі і негаразди

- в) смуток
- г) нечисту силу і злих духів

15. Істота, яка є охоронцем домашнього вогнища та родинних святинь:

- а) дідько
- б) вовкулак
- в) домовик
- г) мара

16. Своєрідними хірургами-дантистами, до появи фахової медичної допомоги, найчастіше виступали:

- а) ковалі
- б) кравці
- в) чаклуни
- г) гончари

17. За народними повір'ями цей птах приносить людям дітей, щастя, весну:

- а) ластівка
- б) лелека
- в) орел
- г) голуб

18. Згідно з повір'ями ця рослина цвіте лише раз на рік – у купальську ніч:

- а) бузина
- б) калина
- в) папороть
- г) полин

19. Це дерево вважалося «нечистим», проклятим, з його деревини не можна було споруджувати оселі:

- а) дуб
- б) осика
- в) липа
- г) береза

20. За легендами ця тварина була створена Богом, а тому чиста та прихильна до людини. В колискових та казках виступає як гарне й ніжне створіння, що воркоче, «носить сон у рукаві», «скаче в червоному чобітку»:

- а) собака
- б) кіт
- в) коза
- г) миша

ТЕМА 19

Система традиційних взаємин та поведінки в українському суспільстві. Сімейна обрядовість українців

1. Українське суспільство базувалося на системі традиційних зв'язків та громадських спільнот, ядром якої виступала
 - а) громада
 - б) родина
 - в) група чоловіків
 - г) група жінок

2. Які типи сімей існували в Україні:
 - а) прості, складні
 - б) повні, неповні, складні
 - в) прості та розширені
 - г) прості, складні, розширені

3. Толока –це:
 - а) скупчення людей
 - б) вид рослини
 - в) колективна праця
 - г) приготування маку

4. Перерахуйте види толоки:
 - а) безвідробіткові, відробіткові, оплачувальні
 - б) термінові, дострокові
 - в) обов'язкові, вільні
 - г) дитячі, молодіжні

5. Форма дозвілля в українському селі називалась:
 - а) забави
 - б) ігрища
 - в) вечорниці
 - г) свята

6. Весільна обрядовість налічувала:
 - а) 4 цикли
 - б) 10 циклів
 - в) 3 цикли
 - г) 6 циклів

7. Запити, сватання, оглядини й заручини це обряди
 - а) перед весільного циклу
 - б) власне весільного циклу

- в) після весільного циклу
- г) родильного циклу

8. Дівич-вечір, посад, розплетення коси нареченій, вбирання вінка це обряди

- а) перед весільного циклу
- б) власне весільного циклу
- в) після весільного циклу
- г) родильного циклу

9. Що таке «крижма»:

- а) страва
- б) полотно для хрещення дитини
- в) вид одягу
- г) український народний звичай

10. Пострижини дитини це

- а) надання їй імені
- б) обряд під час святкування першої річниці
- в) відвідування сім'ї з дитиною родичами
- г) передпологовий обряд

11. Ім'я немовляті було прийнято надавати:

- а) за уподобанням батьків
- б) за святцями
- в) за порадами родичів
- г) за порадами майбутніх кумів

12. Вінчання як форма церковного шлюбу запроваджувалася Синодом протягом

- а) XV ст.
- б) XVI ст.
- в) XVII—XVIII ст.
- г) XIX ст.

13. Під час сватання у разі відмови дівчина повертала старостам принесений хліб, а жениху могла подати:

- а) каву
- б) гарбуз
- в) диню
- г) каблучку

14. Заручини – це:

- а) обряд вбирання вінка
- б) обрядове прощання жениха і нареченої зі своєю свободою
- в) скріплення договору про шлюб

г) покриття голови молодої очіпком

15. Система звичаїв, пов'язаних із вшануванням померлого та всіх предків:

- а) поминки
- б) голосіння
- в) проща
- г) посад

16. Нехрещених, самогубців, чаклунів та відьом ховали:

- а) на звичайному кладовищі
- б) на спеціальному окремому кладовищі
- в) за огорожею кладовища
- г) на перехресті доріг

17. Обжинки – це:

- а) старовинний народний звичай святкування закінчення жнив
- б) обрядове прощання жениха і нареченої зі своєю свободою
- в) вид одягу
- г) обряд, який виконується на знак прилучення людини до Бога

18. Різновид духовної спорідненості, спрямований на опікування дітей:

- а) побратимство
- б) кумівство
- в) толока
- г) сватання

19. В обряді хрестин важливу роль відіграють:

- а) батьки дитини
- б) бабусі і дідусі дитини
- в) куми
- г) баба-повитуха

20. Своєрідним сільським клубом, місцем обговорення громадських справ, обміну інформацією, а інколи і вирішення судових справ був:

- а) шинок
- б) паб
- в) трактир
- г) будинок сільського голови

ТЕМА 20

Традиційне господарство і матеріальна культура українців. Вираз ментальності та етнопсихології в народній матеріальній культурі

1. За традицією заборонялося будувати будинок:
 - а) там, де раніше йшла дорога, на перехрестях доріг, місцях поховань
 - б) на високому місці
 - в) біля джерел
 - г) в місцях, де лягала рогата худоба відпочивати

2. Із яких будівель складався селянський двір:
 - а) хлів, комора, клуня
 - б) сарай, комора, погріб
 - в) сарай, літня кухня, пасовище
 - г) клуня, погріб, сарай

3. Традиційні українські оселі не будували з
 - а) дерева
 - б) цегли
 - в) глини
 - г) каменю

4. Обов'язковий елемент української хати та, за повір'ями, місце перебування домовика
 - а) ліжко
 - б) піч
 - в) стіл
 - г) поріг

5. Красний кут (покуття) це –
 - а) християнський центр будинку
 - б) язичницький центр будинку
 - в) місце відпочинку
 - г) спальне місце

6. Символом єдності, сімейної міцності і благополуччя у хаті є
 - а) Красний кут (покуття, святий кут)
 - б) стіл
 - в) піч
 - г) ліжко

7. Основний елемент планування української хати – «годувальниця», «нагрівальниця», «розважальниця»:
 - а) ліжко
 - б) піч

- в) комин
- г) покуття

8. Мисник це -

- а) людина, що виготовляє посуд
- б) вид тарілки
- в) шафа для посуду
- г) страва

9. Мальовнича піч є символом того, що:

- а) в хаті є парубок «на порі»
- б) в хаті є дівчина «на порі»
- в) в родині всім керує жінка
- г) родина готується до свят

10. «Дідух» - це

- а) обрядовий сніп, прикрашений стрічками, символ благополуччя і достатку, пам'ять про предків
- б) предок роду
- в) дух дому, який оберігає і захищає його від негараздів
- г) один з персонажів українського народного лялькового театру

11. Продати свою сорочку, за давніми повір'ями, означає:

- а) продати своє щастя
- б) привернути до себе вдачу
- в) відвести лихо
- г) продати свою хворобу

12. Що таке «бриль»:

- а) шкарпетки
- б) краватка
- в) капелюх
- г) стрічка

13. «Намітка» це -

- а) прикраса з бісеру
- б) головний убір
- в) святкова сорочка
- г) весільна спідниця

14. Обов'язковий елемент одягу заміжньої жінки, поява на людях без якого вважалася непристойною

- а) хустка
- б) стрічка
- в) намисто

г) каблучка

15. Головна деталь чоловічого одягу, без якої не виходили з дому

- а) комір
- б) кишень
- в) пояс
- г) гудзик

16. Він є одним із старовинних оберегів дому і родини, неодмінним атрибутом весілля, хрестин ін. свят та ритуалів. Бажаючи добра, щастя та злагоди кажуть: «Хай стелиться вам доля як ...»

- а) рушник
- б) ковил
- в) барвінок
- г) пояс

17. Здавен важливе місце в житті людини посідає хліб, який є не лише продуктом харчування, а має ритуальний характер. Він є символом:

- а) кохання
- б) добробуту
- в) здоров'я
- г) вічного життя

18. Поширеними в Україні борошняними стравами є

- а) вареники, галушки, локшина
- б) хінкалі, манти, вареники
- в) пельмені, локшина, вареники
- г) манти, галушки, кльоцки

19. Одна з найпоширеніших овочевих страв. Про її важливе значення свідчить низка прислів'їв, як то «Як нема ..., то нема й їжі», «Де в хаті ... і капуста, там хата не пуста».

- а) рагу
- б) вінегрет
- в) борщ
- г) розсольник

20. Калита («маламай») – це:

- а) хліб сонцеподібної форми, який готували на свято Андрія
- б) елемент чоловічого одягу
- в) один з найважливіших хатніх оберегів
- г) елемент жіночого одягу

ТЕМА 21

Календарні звичаї українського народу

1. Скільки циклів налічує українська календарна обрядовість:
 - а) 2
 - б) 4
 - в) 6
 - г) 8

2. Який календар був найдавнішим:
 - а) аграрний
 - б) місячний
 - в) сонячний
 - г) денний

3. Слово «календар» означає:
 - а) перше число
 - б) боргова книга
 - в) доба
 - г) власна назва

4. На українських землях за Трипільської доби існував:
 - а) 5-денний тиждень
 - б) 6-денний тиждень
 - в) 7-денний тиждень
 - г) 8-денний тиждень

5. За давніми уявленнями понеділок вважався початком творення світу, а тому в цей день людині:
 - а) заборонялося починати будь-яку роботу
 - б) дозволялося починати будь-яку роботу
 - в) дозволялося призупиняти постити та смакувати м'ясні страви
 - г) заборонялося вдягати старий одяг

6. Вівторок, так саме як і четвер, вважається чоловічим днем, благополучним і щасливим. Саме цей день тижня був найкращим для початку:
 - а) всякого діла (зводити хату, збирати цілющі трави тощо)
 - б) постування
 - в) сіяння й саджання тієї городини, «що жіночого роду»
 - г) шлюбних переговорів

7. Звичай «кликати Долю» пов'язаний з днем:
 - а) Зелених свят
 - б) Великоднем
 - в) Пам'яті великомучениці Катерини

г) Різдвом

8. «Другою колядою» називали:

- а) вечір під старий новий рік (13 січня)
- б) свято Спаса
- в) переддень Різдва
- г) свято Івана Купала

9. «Голодною кутею» називали:

- а) день перед Великоднем
- б) вечір під Водохреща
- в) день після Різдва
- г) свято Стрітіння

10. За повір'ям перелітні птахи починають повертатися додому на свято:

- а) Різдва
- б) Обретіння
- в) Великдень
- г) Зелені свята

11. Початок зимового обрядового циклу припадає на:

- а) 4 грудня
- б) 7 грудня
- в) 13 грудня
- г) 19 грудня

12. День пам'яті мучеників Маккавеїв ще називають:

- а) Друга пречиста
- б) Перший Спас
- в) Зелене свято
- г) Проводи

13. «Михайлове чудо» відзначають:

- а) 6 травня
- б) 19 вересня
- в) 15 лютого
- г) 12 грудня

14. «Другою пречистою» називають:

- а) Зелені свята
- б) День Різдва Пресвятої Богородиці
- в) Вербну неділю
- г) Свято Обертіння

15. В якому ряду названо лише християнські свята:

- а) Трійця, Різдво, Хрещення
- б) Новий рік, Великдень, вінчання
- в) Різдво, Купала, Вознесіння
- г) Свято урожаю, Успіння, Великдень

16. Які свята щороку припадають на різні дати:

- а) Великдень, Різдво, Миколи Чудотворця
- б) Трійця, Вознесіння, Великдень
- в) Різдво, Благовіщення, Покров
- г) Хрещення, Успіння, Апостолів Петра і Павла

17. Яке свято називають Зеленим святом:

- а) Купала
- б) Трійцю
- в) весілля
- г) Великдень

18. Великодні свята завершуються:

- а) поминальними днями - Радуницею
- б) святкуванням Масляни
- в) Вербною неділею
- г) святом Івана Купала

19. Слов'янське свято з язичницькими ритуалами (катання з гірок, спалювання солом'яного опудала, приготування млинців) на честь весняного пробудження природи:

- а) Масляна
- б) Маланка
- в) Купала
- г) Обжинки

20. Останній тиждень Великого посту, на спомин страстей Ісуса Христа, називається:

- а) чистим
- б) страсним
- в) скорботним
- г) сумним